

Puuston poisto ja linnut Väylävirasto

MMM:n työryhmä
pesimäaikaista hakkuista

Susanna Koivujärvi

12.12.2025

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väylävirasto

Tehtäviämme on mm. **tie-, rata- ja meriliikenteen väyläverkon suunnittelu, kehittäminen ja kunnossapito**, talvimerenkulun järjestäminen sekä liikenteen ja maankäytön yhteensovittaminen.

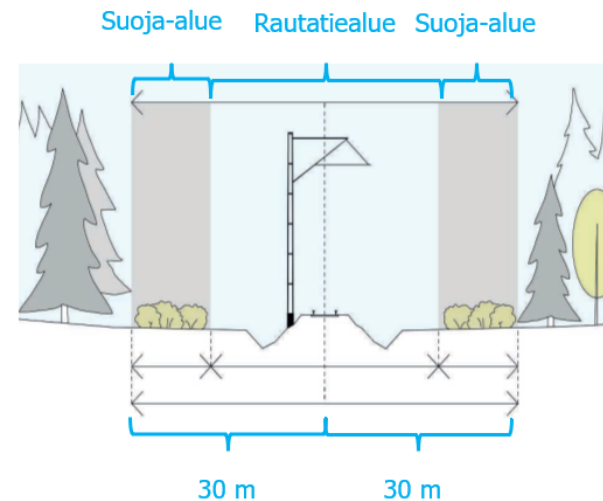
Valtion väyliä koskeva lainsäädäntö

- **Ratalaki** (110/2007) sekä **laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä** (503/2005) ovat melko samansisältöisiä.
- **Vesilain** (587/2011) 10 luvussa säädetään mm. yleisistä kulkuväylistä, niiden määräämismenettelystä ja ylläpidosta sekä turvalaitteen asettajan oikeuksista alueen omistajaan nähden.
- Valtion väylien väylänpidossa noudatetaan myös muuta lainsäädäntöä, kuten luonnonsuojelulainsäädäntöä.
- Esimerkiksi ratalaissa viitataan **turvallisuuteen** useissa yhteyksissä: Rautatie on pidettävä luokitustaan vastaavassa ja verkkoselostuksen mukaisessa sekä turvallisessa kunnossa

Väylävirastolla on ohjeistuksessaan viittauksia lintujen pesimäajan huomioimiseen.

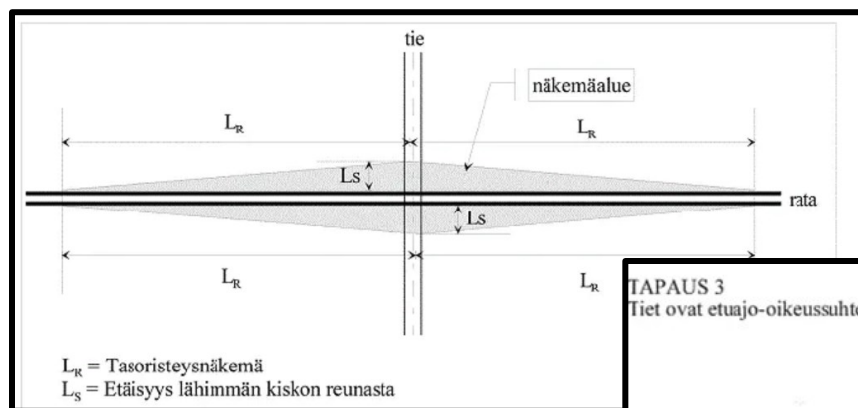
Tie- tai rautatieliikenteen turvallisuuden vaatiessa Väylävirastolla on oikeus poistaa esim. **rautatien suoja-alueelta** kasvillisuutta tai rajoittaa kasvillisuuden korkeutta. **Suoja-alue on rautatiealueen ulkopuolista aluetta**, joka on kiinteistön omistajan/haltijan hallinnassa. Ulottuu pääsääntöisesti 30 metrin etäisyydelle ulomman raiteen keskilinjasta. Perustuu oikeusvaikutuksineen suoraan esim. ratalakiin. Ei korvaa muuhun lainsäädäntöön perustuvia lupa-, ilmoitus- ym. menettelyjä. Maanteillä on vastaavantyyppinen suoja-alue.

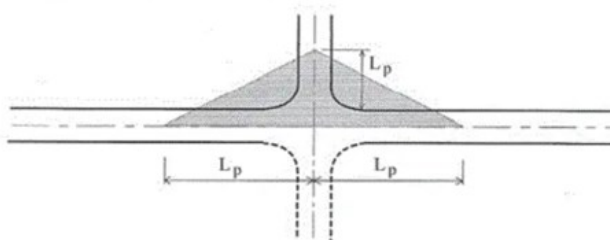
Tie- ja rautateiden näkemäalueet ja vesiväylien näkymäalueet

Rautatien näkemäalue käsittää tasoristeyksessä olevan alueen, jolla näkemäalan vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi. **Tien näkemäalueet** liittyvät mm. risteyskiin ja kaarteisiin. Väylävirastolla on oikeus poistaa näkemäalueelta näkemäalaa rajoittava kasvillisuus ja luonnonestee.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus näkemäalueista 65/2011 <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2011/65>

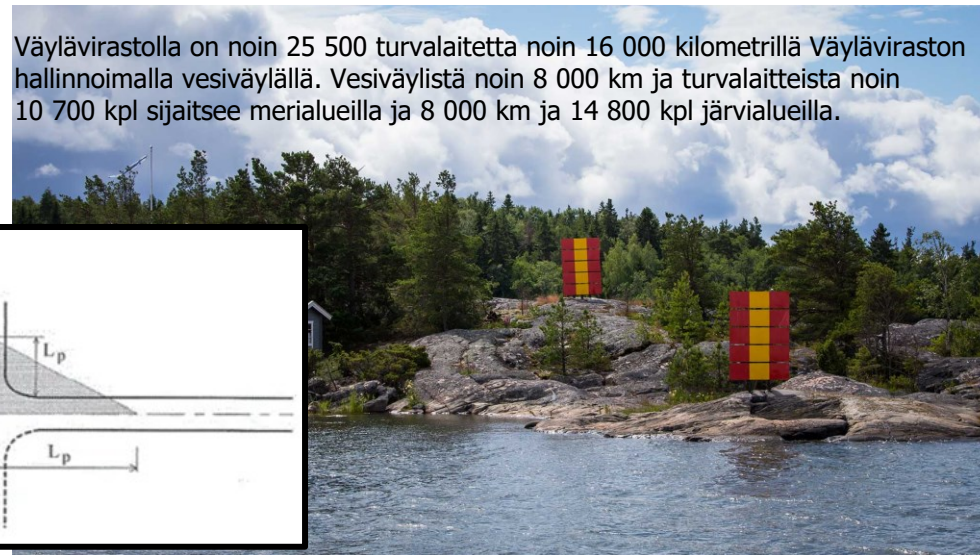

TAPAUS 3
Tiet ovat etuajo-oikeussuhteiltaan samanarvoiset

Vesiväyliltä näkymälaitteiden edestä näkymäalueet raivataan vuosittain – 5 vuoden välein. Näissä on vain vesakkoa tai pientä puuta, sillä raivaus on niin säännöllistä. Joskus yksittäisiä puita kaadetaan tai näkymäalueelle tulevia oksia katkaistaan. Sisävesillä tehdään jonkin verran kanavien varsilla tapahtuvia harvennuksia, hakkuita tai päätehakkuita. Suojelualueiden hoitosuunnitelmiin pyritään saamaan mukaan vesiväylien turvallisuuden vaatimat toimenpiteet. Asetus vesikulkuväylien merkitsemisestä (846/1979) säättää mm. merenkulun turvalaitteista ja niiden käytöstä merenkulullisesta turvallisuuskulmasta.

Väylävirastolla on noin 25 500 turvalaitetta noin 16 000 kilometrillä Väyläviraston hallinnoimalla vesiväylällä. Vesiväylistä noin 8 000 km ja turvalaitteista noin 10 700 kpl sijaitsee merialueilla ja 8 000 km ja 14 800 kpl järviolueilla.

Puita poistetaan monenlaisissa tilanteissa väyläympäristöissä

	Tieympäristöt	Rataympäristöt	Vesiväylien ympäristöt
Hankkeiden suunnittelu	Maastomittaukset	Maastomittaukset	
Hankkeiden toteutus	Suurialaiset hakkuut	Suurialaiset hakkuut	
Kunnossapito ja hoito	- Riskipuiden poisto - Näkemäalueravaukset - Ojien perkaus	- Rautatiealue: kaikki puut - Suoja-alue: riskipuut ja mahdollisuuksien mukaan muut puut - Näkemäalueravaukset - Ojien perkaus	Näkymäravaukset
Erityistilanteet	Muiden toimijoiden tekemät myrskytuhojen ravaukset ja muut puun poistot väyläalueilta		

Rakentamishankkeet

LSL, Hallituksen esitys 76/2022

- Väylien rakentamishankkeet ovat Väyläviraston näkemyksen katsottavissa LSL:n HE:ssä mainittua rakentamista eikä "tahallista häirintää ym."
- LSL:a koskevan HE:n mukaan esim. maa- ja metsätalouden harjoittamisen ja muun luonnonvarojen hyödyntämisen sekä **rakentamisen** tarkoituksena ei ole rauhoitettujen lajien häirintä tai tappaminen taikka lintujen pesien ja munien vahingoittaminen. HE:ssä ei avata, miksi juuri nämä toiminnot mainitaan esimerkkinä.
- Väylähankkeen puuston poisto voi tapahtua myös pesimäaikana ja on tarpeen, että tämä sallitaan jatkossakin.

Turvallisuuden varmistamiseksi poistettava puusto

- Rinnastuuko Väyläviraston toiminta (muu kuin rakentamishankkeet) HE:ssä viitattuun metsätalouden toimintaan?
- LSL:n 70 §:n sanamuodon, esitöiden ja oikeuskäytännön perusteella vaikea arvioida, voidaanko riskipuiden poistaminen katsoa esim. metsätaloustoiminnaksi tai siihen rinnastuvaksi toiminnaksi tai muutoin toiminnaksi, jonka tarkoituksena ei ole aiheuttaa tahallista häiriötä/vahinkoa.
 - Rinnastamista puoltavana argumenttina voisi olla esimerkiksi se, että riskipuiden poistaminen on luonteeltaan ja vaikutuksiltaan metsätaloustoiminnan kaltaista.
- Turvallisuuden varmistamisen velvoitteet yleisesti väyläverkolla ja erityisesti näkemäalueilla tulee ottaa huomioon.
- Metsälakia ei lähtökohtaisesti sovelleta väyläalueella tehtäviin toimenpiteisiin. Epäselvää, sovelletaanko metsälakia väylien suoja-alueisiin.

Väylävirasto
Trafikledsverket